

«Про використання можливостей сайтів як форми інформованості про нові педагогічні технології»

Пріоритетом розвитку сучасної освіти України є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує подальше вдосконалення освітнього процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. Для ефективного функціонування системи освіти (регіональної, національної) важливого значення набуває активне використання міжнародних джерел та веб-ресурсів в інформаційному забезпеченні освіти, оптимальне впровадження комунікаційних технологій у навчальний процес.

Одним із важливих чинників їх використання в системі освіти є інформаційна компетентність педагога. Глобальна комп'ютерна мережа Інтернет відкриває реальні можливості для неперервної освіти, тобто "навчання впродовж усього життя", що стало ключовою ідеєю розвитку сучасної системи освіти в усьому світі, повсякденного співробітництва педагогів, закладів освіти, інших установ в Україні та за її межами.

У зв'язку з цим особливе значення має організація інформаційної освіти, підвищення інформаційної культури (інформаційної компетентності) особистості спеціаліста у сфері освіти. Сутність питання полягає не в підвищенні рівня знань спеціаліста, а в розвитку здібностей знаходити потрібну інформацію, аналізувати її та впроваджувати у практичну діяльність, оперативно реагувати на інноваційний досвід, а також проектувати, створювати, експериментально апробувати інновації, уміти їх цілеспрямовано розповсюджувати.

Сьогодні у професійній діяльності освітян успішно використовуються ресурси мережі інтернет з наступних напрямків :

- організація роботи з вивчення та узагальнення педагогічного педагогічного досвіду;
- обмін досвідом роботи засобами on-line зв'язку (теле-інтернет-конференції, форуми, чати, електронна пошта тощо);
- інформаційне забезпечення діяльності фахівця, який знаходиться в інноваційному пошуку (банки даних передового педагогічного досвіду та освітніх інновацій);
- популяризація/презентація досвіду роботи (розміщення інформації на web-сторінках освітніх сайтів, створення окремих web-сайтів);
- вивчення теоретичного матеріалу і практичного досвіду з проблем досліджень та дослідно-експериментальної роботи, розміщеного в інформаційній мережі Інтернет;

- проведення навчання, підвищення кваліфікації педагогічних працівників за дистанційною формою з урахуванням і вищезазначених напрямів використання Інтернету;
- мультимедійний супровід навчання.

Усі ці способи інформаційного забезпечення діяльності та саморозвитку педагога можливо реалізувати за допомогою цілісних і структурованих веб-ресурсів (освітній портал чи веб-сайт).

Щоб розкрити роль та значення веб-ресурсів, проаналізуємо сутність понять "веб-сайт", "веб-портал", "веб-ресурс".

Поняття ресурс трактується як джерело, запас чого небудь (природні, енергетичні, матеріальні, трудові, фінансові ресурси). Інформаційні технології дозволяють виділити ще один вид ресурсів – інформаційні. Як інформаційні ресурси розуміємо запас, джерело інформаційних даних (книги, журнали, статті, словники, енциклопедії та інше).

Вживаючи термін "веб", маємо на увазі інформаційний ресурс, який відноситься до простору web. Як відомо, веб-простір можна організувати як локально, так і глобально. Вживаючи прикметник "освітні", таким чином, відносимо даний ресурс до сфери освіти. Тому варто визначити місце (роль) освітніх інформаційних ресурсів у сфері освіти.

Основним способом і засобом здобуття освіти є навчання. В навчальному процесі освітні інформаційні ресурси є засобами навчання. За допомогою інформаційних освітніх ресурсів можна організувати засвоєння знань особистості, формування в неї практичних умінь і навичок, а значить, – забезпечити здобуття освіти на всіх її рівнях.

Освітні веб-ресурси можуть розміщуватись на веб-сайтах глобальної мережі (Інтернет) або локальної мережі (Інтранет). Проте не варто ототожнювати поняття "освітній веб-ресурс" та "освітній веб-сайт", оскільки перше із зазначених понять є значно ширшим .

НМЦ ПТО у Дніпропетровській області у своїй діяльності значну увагу приділяє питанням надання інформаційно-методичної підтримки ПТНЗ області щодо створення та належного функціонування освітніх веб-ресурсів – сайтів навчальних закладів . Щоквартально ІАЦ НМЦ ПТО проводить моніторинг з цього питання та аналізує стан справ з ведення сайтів ПТНЗ.

Згідно останнього проведеного оцінювання за критеріями МОН України найкращими виявилися сайти наступних ПТНЗ:

- **Дніпропетровське вище професійне училище будівництва**
- **Томаківський професійний аграрний ліцей**
- **Дніпродзержинський центр підготовки і перепідготовки робітничих кадрів**
- **Тернівський гірничий професійний ліцей**
- **Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти**

- **Міжрегіональне вище професійне училище з поліграфії та інформаційних технологій**
- **Дніпропетровський регіональний центр професійно-технічної освіти**
- **Криворізький професійний будівельний ліцей**
- **Дніпропетровський центр професійно-технічної освіти туристичного сервісу**

У значній кількості ПТНЗ (близько 50%) сайти мають чітку структуру , зручний інтерфейс, постійно оновлюється розділ Новини, на належному рівні оформлена профорієнтаційна реклама робітничих професій та детально відображена робота педагогічних колективів.

Але разом з тим, аналіз сайтів ПТНЗ показав, що інформаційний супровід педагогічної діяльності викладача, майстра виробничого навчання, класного керівника, вихователя, психолога на освітніх веб-ресурсах висвітлено у дуже незначній кількості навчальних закладів. Так, лише в 7 навчальних закладах на сайтах є сторінки на допомогу педагогам, де у відкритому доступі знаходиться значна кількість методичних посібників, розробок, рекомендацій, електронних посібників. Ці ресурси знаходяться на розділах сайтів даних ПТНЗ:

- МЦППВ – розділ Освітня діяльність
- КПБЛ – розділ Методичний кабінет
- КНВЦ – розділ Освітня діяльність
- ДВПУБ – розділ Електронна бібліотека
- ТПАЛ – розділ бібліотечний інформаційний центр
- ПТУ-74 – розділ запрошуємо до обміну досвідом
- ВПУ -75 – розділ методична скарбничка

Ця ситуація змушує обласну методичну службу ПТО вживати дієвих заходів у наданні педагогічній спільноті ПТО Дніпропетровщини необхідної інформаційно-методичної підтримки, в першу чергу засобами веб-ресурсу методичного центру. З 2011 року в НМЦ ПТО створено нову структуру сайту, який з квітня 2013 року знаходиться за новою адресою (nmc-pto.dp.ua). Сьогодні наш сайт має 20 розділів, 53 підрозділи та 15 тематичних папок. Інформація на нашому сайті щотижнево оновлюється , постійно створюються нові розділи та вноситься корисна інформація для керівників та педагогів ПТНЗ області. Найважливішими та найціннішими для педпрацівників є розділи:

- Електронна бібліотека методичних напрацювань
- Новинки в сфері ПТО
- Мій особистий методист
- Методичний кабінет ПТНЗ
- Моніторингові дослідження

Важливим елементом зворотного зв'язку НМЦ ПТО і педагогів ПТНЗ є функція інтерактивного спілкування на сайті нашої організації (**Запитай у методиста**) , де кожен відвідувач може задати питання працівникам

методичного центру в режимі on-line . Крім того на нашому сайті нещодавно встановлено систему пошуку документів за ключовим словом, що значно спрощує пошук необхідної інформації користувачами. Система обліку відвідувачів сайту показує, що протягом однієї доби у робочі дні тижня сайт НМЦ ПТО відвідує від 60 до 100 користувачів , які здійснюють до 400 переглядів сторінок веб-ресурсу.

До речі система обліку нашого сайту фіксує лише унікальні IP –адреси . Пояснення , навчальний заклад чи будь-яка особа, які під'єднані до мережі Інтернет отримують від свого провайдера один IP адрес (всі комп'ютери в закладі підключені до локальної мережі мають лише цей один IP-адрес) . Тобто заходячи на наш сайт з будь-якого комп'ютера цього закладу чи з приватного комп'ютера лічильник сайту фіксує це відвідування лише один раз на добу, а другий, третій вхід на сайт протягом цієї доби вже не рахується, тобто фактично відвідувачів нашого веб-ресурсу реально значно більше.

Описати всі наявні ресурси Інтернет в галузі освіти складно. Це педагогічні навчальні бази даних, мультимедійні навчальні сервери, віртуальні освітні підручники, науково-методична література, електронні версії журналів і газет, дискусійні групи, педагогічне програмне забезпечення різного призначення тощо.

Не існує єдиного списку педагогічних конференцій, семінарів, проектів. Привести ввесь список зареєстрованих веб-ресурсів педагогічних і науково-педагогічних установ також складно. Тому пропонується для педагогічних працівників ПТНЗ області декілька відібраних посилань на веб-ресурси , присвячені освітянській тематиці.

Освітянська мережа України (www.ednu.kiev.ua). Цей сайт представляє всі українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітою: міжнародні, донорські та громадські організації, навчальні заклади, довідник для абітурієнтів, освіти і вивчення мов за кордоном, гранти і стипендії, українську освітянську пресу, виставки, семінари, конференції, дистанційне навчання в Україні і за кордоном.

Європейський освітній портал (www.eu-edu.org) – інформаційно-аналітичний веб-ресурс, присвячений інтеграції України в європейський освітній простір. Веб-сайт містить практичну інформацію для студентів, які бажають навчатися в Європі; науковців, які прагнуть стажуватися у країнах ЄС; керівників освітніх інституцій, які поступово долучаються до Болонської системи чи прагнуть отримати фінансову підтримку своїх освітніх ініціатив; урядовців та громадських активістів, дотичних до питань освітньої сфери.

Освітній портал (www.osvita.org.ua). Інтернет-ресурс, в якому вчителі, учні, батьки, управлінці галузі освіти різних рівнів і всі зацікавлені можуть знайти найрізноманітнішу інформацію – від новин до планів уроків, методичні розробки та аналітичні матеріали щодо розвитку освіти в світі.

Сайт "Освітні веб-ресурси учителям інформатики" (www.galanet.at.ua). Цей сайт присвячено освітнім веб-ресурсам, методиці їх використання і

проектування; в ньому представлено інформаційні та інші матеріали з цього питання. На сторінках форуму студенти, вчителі, викладачі, які використовують та створюють освітні веб-ресурси, мають можливість обмінюватись досвідом.

Веб-ресурс "Українська система дистанційного навчання" (www.udl.org.ua), на інформаційних сторінках якої можна ознайомитися з програмами певних курсів та даними про викладачів, взяти участь в онлайн-конференціях тощо.

Каталог "Бібліотеки України" (www.ukrlibworld.kiev.ua). Представлена повна інформація (телефони, місцезнаходження, адреси сайтів) про бібліотеки всіх областей України.

База даних «Законодавство України» (www.zakon.rada.gov.ua) знаходиться на сайті Верховної Ради України. Пошукова система дозволяє швидко знайти документи як за реквізитами, так і за контекстом.

Портал «Діти України» (www.children.edu-ua.net) надає різноманітну педагогічну інформацію, зокрема, методичну. Інформація, розміщена на ньому, спрямована на широке коло користувачів: від дитини до вчителя та батьків.

Освітній шкільний портал "Острів знань" (www.ostriv.in.ua). На освітньому порталі користувач має можливість познайомитись з новинами та подіями освітнього життя, а також скористатися автоматизованою базою даних вищих навчальних закладів України, каталогом освітніх сайтів та іншою різноманітною інформацією з питань освіти та науки. Ресурс буде корисний для користувачів молодшого, середнього і старшого шкільного віку, а також для вчителів та батьків.

Український центр оцінювання якості освіти (www.testportal.gov.ua) надає інформацію про підготовку і проведення зовнішнього незалежного оцінювання, результати ЗНО, програми ЗНО, тести, представляє регіональні центри та нормативні документи.

Наукове електронне фахове видання "Народна освіта" (www.narodnaosvita.kiev.ua) надає можливість педагогам, політичним і громадським діячам, пошукувачам наукових ступенів на сторінках окремих тематичних рубрик презентувати свої наукові доробки в галузі освіти, а також інформує дописувачів про вимоги щодо оформлення та представлення наукових статей.

Форум директорів шкіл України (<http://direktor.at.ua/dir>) – освітній сайт, який містить каталог кількох категорій освітніх сайтів, останні освітянські новини з центральних органів та з регіонів України; своєрідну базу даних про керівників шкіл та контактну інформацію колег в електронному вигляді.

Українська мова і література (www.ridnamova.ck.ua). На сторінках сайту розміщені цікаві розробки уроків та позакласних заходів, адресовані вчителям української мови і літератури, зарубіжної літератури, класним керівникам, педагогам-організаторам, студентам та учням.

Слово вчителя (www.konserg.ucoz.ua). Сайт створений для поширення педагогічного досвіду вчителів-предметників, спілкування, обміну ідеями. У ньому викладено розробки уроків, виховних годин, комп'ютерних програм, тестів, поурочні та календарні плани тощо.

Я – вихователь (<http://vospitatel.at.ua>). Сценарії самопідготовок, виховних заходів, нормативні документи та багато іншого для роботи вихователя школи-інтернату і не тільки – все це розміщено на сторінках цього сайту.

Сподіваємось, що дана інформація стане у пригоді нашим педагогічним працівникам навчальних закладів у здійсненні ними освітньої діяльності.

Рішення
Навчально-методичної ради НМЦ ПТО у Дніпропетровській області
(протокол № 2 від 26 березня 2015р.)

Заслухавши інформацію заступника директора НМЦ ПТО Корнієнка М.М. «Про використання можливостей сайтів як форми інформованості про нові педагогічні технології» навчально-методична рада **УХВАЛИЛА:**

Навчально-методичному центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області:

1. Продовжити практику щоквартального моніторингу та інформаційно-методичного супроводу сайтів ПТНЗ області з виданням рекомендацій щодо осучаснення освітніх веб-ресурсів закладів ПТО Дніпропетровської області

Відповідальні: Корнієнко М.М.
Бабенко М.М.

2. Системно здійснювати заповнення сайту НМЦ ПТО (nmc-ptp.dp.ua) новими інформаційно-методичними матеріалами

Відповідальні:
Корнієнко М.М.,
Бабенко М.М.
методисти НМЦ ПТО
Термін виконання:
Постійно

3. Щорічно оновлювати структуру сайту НМЦ ПТО відповідно до запитів педагогічних працівників та учнів ПТНЗ

Відповідальні:
Корнієнко М.М.,
Бабенко М.М.
Повод І.В.

Рекомендувати керівникам ПТНЗ:

1. Оновити зміст сайтів навчальних закладів окремими сторінками, розділами на допомогу педагогічним працівникам.
2. Надавати пропозиції НМЦ ПТО з проведення заходів інформаційно-навчального змісту із залученням відповідних фахівців в галузі інформаційно-комунікаційних технологій.